

ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ МЕЖДИНЕН КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ТРЕТОТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2023г. НА ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД/БАНКАТА/

Настоящите обяснителни бележки към междинен консолидиран финансов отчет на Централна кооперативна банка АД, София(Банката-майка) се отнасят за дейността на Централна кооперативна банка АД, София и контролираните от нея дъщерни дружества Централна кооперативна банка АД, Скопие, Република Северна Македония(Дъщерно дружество) и УД ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД(Дъщерно дружество) като една отчетна единица(Групата).

1. Подбрани позиции от финансовия отчет

1.1. Финансовите активи оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Групата оценява финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата, ако не са държани в рамките на бизнес модел, чиято цел е финансовите активи да бъдат държани за събиране на договорните парични потоци, или в рамките на бизнес модел, чиято цел се постига, като се събират договорни парични потоци и се продават финансови активи. Също така тази категория се прилага за инструменти, които не изпълняват дефинициите на главница и лихва. Печалба или загуба от финансов актив, който се оценява по справедлива стойност през печалбата или загубата, се признава от Групата в печалбата или загубата.

Към края на третото тримесечие на 2023г. Финансовите активи оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата представляват капиталови инвестиции, дългови инвестиции и деривати. Към капиталовите инвестиции се отнасят придобити акции в нефинансови и финансови предприятия и дялове в договорни фондове. Дълговите инвестиции представляват придобити държавни ценни книжа и емисия конвертируеми привилегирани акции. Групата взема решения за управлението на тези активи на база справедливите стойности на активите и управлява активите, за да реализира тези справедливи стойности. Измененията в справедливите стойности на тези активи се отразяват в печалбата или загубата. Дериватите са представени по справедлива стойност и включват сделки по покупка и продажба на валута, форуърдни договори и валутни суапове на открития пазар, като измененията в справедливата им стойност се отразява в печалбата или загубата.

Структурата на тези активи към края на тримесечието в хил.лв. е както следва:

<i>Деривати</i>	106
<i>Капиталови инвестиции</i>	207,293
<i>Дългови инвестиции</i>	7,957

1.2. Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход представляват придобити дългови лихвоносни държавни и корпоративни ценни книжа, както и придобити капиталови инвестиции във финансови и нефинансови предприятия.

Групата оценява дългов финансов актив по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, ако са изпълнени следните две условия:

- а) финансовият актив се държи в рамките на бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорни парични потоци, така и продажби на финансови активи, и
- б) съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Печалба или загуба от дългов финансов актив, оценяван по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, се признава от страна на Групата в друг всеобхватен доход, с изключение на печалби или загуби от обезценка, печалби и загубите от валутни операции, приходи от лихви, до момента на отписване или прекласификация на финансовия актив. Групата прилага изискванията за обезценка по отношение на финансовите активи, които се оценяват по справедлива стойност през друг всеобхватен доход. Групата признава в печалбата или загубата - като печалба или загуба от обезценка, размера на очакваните кредитни загуби (или обратно възстановяване), като формира коректив за загуби, който се признава в друг всеобхватен доход и не намалява балансовата стойност на финансовия актив в отчета за финансовото състояние.

По отношение на капиталовите инвестиции Групата се е възползвала от възможността, при първоначалното признаване да направи неотменим избор за конкретни инвестиции в капиталови инструменти, които не са държани за търгуване, които иначе биха били оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, да представя последващите промени на справедливата стойност в друг всеобхватен доход. Това оценяване се извършва от страна на Групата актив по актив (инструмент по инструмент). Капиталовите инструменти не подлежат на преглед за обезценка.

Структурата на тези активи към края на тримесечието в хил.лв. е както следва:

<i>Капиталови инструменти</i>	19 745
<i>Дългови инструменти</i>	531 344

1.3. Финансовите активи, оценявани по амортизирана стойност

Групата оценява финансов актив – дългов инструмент по амортизирана стойност, ако са изпълнени следните две условия: а) финансовият актив се държи в рамките на бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци; и б) съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Амортизираната стойност е първоначалната стойност на актива, минус погашенията на главницата, плюс или минус натрупаната амортизация на разликата между тази първоначална стойност и стойността на падежа, изчислявана по метода на ефективната лихва, и коригирана за всеки коректив за загуби.

Методът на ефективната лихва е методът, използван при изчисляване на амортизираната стойност на финансов актив или финансов пасив и при разпределяне и признаване на лихвените приходи или лихвените разходи в печалбата или загубата през съответния период.

Финансовите активи, оценявани по амортизирана стойност представляват:

- придобити дългови лихвоносни държавни и корпоративни ценни книжа, чиято стойност в края на тримесечието е 1,579,755 хил.лв.

- предоставени кредити и аванси на клиенти, създадени посредством директното предоставяне от страна на Групата на пари или услуги на дадени клиенти с фиксиран падеж, чиято стойност в края на тримесечието е 3,287,508 хил.лв.

Групата признава в печалбата или загубата - като печалба или загуба от обезценка, размера на очакваните кредитни загуби (или обратно възстановяване), възникнали през периода, измерени чрез разликата между корективът за кредитни загуби към датата на прегледа и датата на предходния преглед. Заделеният коректив за очаквани кредитни загуби се представя в намаление на балансовата стойност на финансовия актив в отчета за финансовото състояние.

1.4. Вземанията по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа

Вземанията по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа се отчитат като финансови активи по стойност, която е равна на справедливата стойност на пласираните от Групата средства, обезпечени със стойността на ценните книжа. Дължимите лихви за предоставеното финансиране за срока на споразумението се осчетоводяват и признават като приходи за лихви в периода на възникването им.

Ценните книжа, получени, като обезпечение по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа не се записват в отчета за финансово състояние на Групата в случаите, когато рисковете и ползите от собствеността им не са прехвърлени.

Отразените вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа към края на третото тримесечие на 2023г. са обезпечени със залог на Български държавни ценни книжа и корпоративни ценни книжа.

1.5. Дълготрайни материални и нематериални активи

Дълготрайните материални и нематериални активи са придобити и притежавани от Групата разграничими нефинансови ресурси, които се използват за производство и/или продажба на услуги, за отдаване под наем, за административни или за други цели. Те се отчитат по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка, с изключение на сградите, използвани от Групата. Последващото оценяване на сградите, използвани от Групата се извършва по преоценена стойност, която е равна на справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с натрупаните в последствие амортизации и загуби от обезценка. Направените преоценки се представят в отчета за всеобхватния доход и се отчитат за сметка на собствения капитал (като част от преоценъчните резерви), ако не се предхождат от начислени преди това разходи. При продажба или отписване на преоценения актив останалият преоценъчен резерв се отразява за сметка на неразпределената печалба.

Амортизациите на дълготрайните материални и нематериални активи са изчислени по линейния метод, така че изхабяването им да отговаря на предвидения за тях срок на ползване. Годишните амортизационни норми са следните:

Сгради	2.5%	(40 години)
Стопански инвентар	15%	(7 години)
Транспортни средства	15%	(7 години)
Други активи	15%	(7 години)
Специфично оборудване, кабелни мрежи и охранителни системи	4%	(25 години)
Оборудване, включващо хардуер и софтуерни продукти	20%	(5 години)

Амортизации не се начисляват на земи, активи за препродажба, активи в процес на придобиване, активи в процес на ликвидация и напълно амортизираните активи до остатъчната им стойност.

През третото тримесечие на 2023г. обезценка на стоково-материалните запаси, обезценка на дълготрайните материални и нематериални активи не е извършвана, поради липса на признаци за потенциална обезценка на тези активи.

1.6. Активи, придобити от обезпечения

Недвижими имоти и движими вещи, придобити от Групата като кредитор по отпуснати и необслужвани кредити се класифицират като активи, придобити от обезпечения и се отчитат първоначално по цена на придобиване. Цената на прибаване на активите, придобити от обезпечения, представлява сумата от всички преки разходи по придобиването на активите, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до тяхното настоящо местоположение и състояние. След първоначалното им признаване, тези активи се отчитат по по-ниската от текущата им балансова стойност или тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на тези активи до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката. За тези активи не се начислява амортизация. В отчета за финансовото състояние тези активи са представени като част от позиция Други активи

1.7. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти са придобити и притежавани от Групата недвижими имоти /земя и сгради/, които Групата няма да използва в дейността си, и които Групата държи с цел получаване на доходи от наеми и/или за увеличаване на стойността на капитала. Инвестиционният имот се оценява първоначално по неговата цена на придобиване. Разходите по сделката се включват в първоначалната оценка. При последващото отчитане на инвестиционните имоти се прилага модела на справедливата стойност. В тази връзка инвестиционните имоти се преоценяват на годишна база и се включват в отчета за финансовото състояние по справедливите им стойности. Всяка печалба или загуба от промяна в справедливата стойност или от продажба на даден инвестиционен имот се признава незабавно в печалбата или загубата на ред „Други нетни приходи от дейността”.

2. Сделки със свързани лица

Групата е извършвала сделки със свързани лица. Като свързани Групата приема лицата, при които едното има възможността да контролира или да упражнява значително влияние над другото при вземане на финансови и оперативни решения, както и в случаите, когато двете лица са под общ контрол. Групата е извършвала сделки със следните свързани лица: Предприятие-майка, Дружества под общ контрол, Ключов ръководен персонал на Групата или на основния акционер, като извършените сделки са свързани с отпускане на кредити, издаване на гаранции, привличане на парични средства и други. Всички сделки са сключени при обичайни търговски условия в хода на дейността на Групата и не се отличават от пазарните условия, като кредитите са отпускани, а гаранциите издавани само при наличие на достатъчна обезпеченост.

Към края на третото тримесечие на 2023г. вземанията на Групата от дружества под общ контрол са в рамките на 93,635 хил.лв., като по-голямата част произтичат от предоставени кредити. Към края на третото тримесечие на 2023г. задълженията на Групата към дружества под общ контрол са в рамките на 80,379 хил.лв., като основната част произтичат от получени депозити. Към края на третото тримесечие на 2023г. Групата няма вземания от предприятието майка. Към края на третото тримесечие на 2023г. Групата има задължения към предприятието майка в рамките на 846 хил.лв. Към края на третото тримесечие на 2023г. вземанията на Групата от ключов ръководен персонал на Групата или на основния акционер са в рамките на 1 168 хил.лв. и произтичат основно от предоставени кредити. Към края на третото тримесечие на 2023г. задълженията на Групата към ключов ръководен персонал на Групата или на основния акционер са в рамките на 10,908 хил.лв. и произтичат от получени депозити.

3. Счетоводна политика

През третото тримесечие на 2023г. спрямо 31 декември 2022г. Групата не е извършвала промени на счетоводната си политика.

4. Информация за сезонност или цикличност на междинните операции

През третото тримесечие на 2023г. не са извършвани междинни операции произтичащи от специфична сезонност или цикличност. Всички междинни операции през този период произтичат от обичайната дейност на Групата.

5. Информация за необичайни по размер и характер активи, пасиви, собствен капитал, приходи и разходи.

През третото тримесечие на 2023г. не са възникнали нови позиции по отношение активите, пасивите, собствения капитал, приходите и разходите. Общата сума на актива в отчета за финансовото състояние на Групата към 30.09.2023г. е нараснала спрямо общата сума на актива в отчета за финансовото състояние на Групата към 31.12.2022г. с 2.72 % и достига размер от 8,335,783 хил.лв. Увеличението на актива на Групата е свързано основно с нарастването на привлечените средства от други депозанти. В рамките на това тримесечие не са отразявани операции от извънреден характер в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, в резултат на което формираният финансов резултат към 30.09.2023г. произтича единствено от приходи и разходи свързани с обичайната дейност на Групата.

6. Информация за издадени, обратно изкупени и погасени дългови и капиталови ценни книжа.

През третото тримесечие на 2023г. Групата няма издадени , обратно изкупени или погасени свои дългови ценни книжа, както и издадени и обратно изкупени свои капиталови ценни книжа.

7. Информация за начислени/изплатени/ дивиденди.

През третото тримесечие на 2023г. Групата не е начислявала или изплащала дивиденди на своите акционери.

8. Събития след датата на отчета

След края на третото тримесечие на 2023г. не са настъпили събития, които да окажат съществено влияние върху бъдещото развитие на Групата.

9. Информация за промени в условните активи и задължения

Към края на третото тримесечие на 2023г. спрямо 31.12.2022г. има изменения в размера в посока на увеличение на условните активи на Групата свързани основно с предоставените от клиенти като обезпечения по кредити активи. По отношение на условните задължения през периода има намаление спрямо 31.12.2022г. свързано с предоставени от Групата банкови гаранции. Към 30.09.2023г. стойността на условните задължения на Групата е в рамките на 159,575 хил.лв.

Сава Стойнов
Изпълнителен директор

Никола Кедев
Изпълнителен директор

Тихомир Атанасов
Прокурис

Йордан Христов
Главен счетоводител